

Ko e Paxlovid ki he kakai 'oku palopalema honau kofuuá

'Oku 'orange 'a e Paxlovid ki ha kakai 'e ni'ihi ke tokoni 'i hono tau'i e pipihi 'o e vailasi KOVITI-19. 'E ala tokoni atu kiate koe ke toe sai angé pea ke 'oua 'e tokoto falemahakí.

Kapau 'oku 'i ai ha ngaahi palopalema 'i ho kofuuá, mahalo 'e fiema'u ke fakasi'isi'i ho faito'o Paxlovid. Kapau ko iá, 'oku fiema'u ke ke ma'u 'a e faito'o 'o hangē ko hono fakamatala'i 'i he pepa fakamatala ko 'ení. 'Oku ngaohi 'a e Paxlovid 'aki ha faito'o 'e ua 'oku ne tau'i 'a e vailasi fakatupu mahakí – ko e nirmatrelvir (ko ha fo'i'akau lanu pingikī) mo e ritonavir (ko ha fo'i'akau lanu hinehiná). 'I he taimi 'oku folo fakataha aí, 'oku na lava 'o fakasi'isi'i 'a e lahi 'o e vailasi 'i ho sinó. 'Oku toki 'aonga pē 'a e Paxlovid 'i he taimi 'oku 'oatu ai 'i loto 'i he 'aho 'e 5 mei he kamata'anga ho'o puke he KOVITI-19 koe'uhí ke fakapapau'i 'e ho'o kau toketā pe 'oku ke fiema'u ia pe 'ikai.

Folo 'a e fo'i'akau 'e ua 'o tu'o ua 'i he 'ahó 'i ha 'aho 'e 5 'o hangē ko hono fakamatala'i 'i laló

'I he pongipongi kotoa pē

Folo 'a e fo'i'akau pingikī 'e 1 **TĀNAKI** mo e fo'i'akau hinehina 'e 1

('oku 'i he konga lanu engeenga 'eni 'o e foilá)

'I he efiafi kotoa pē

Folo 'a e fo'i'akau pingikī 'e 1 **TĀNAKI** mo e fo'i'akau hinehina 'e 1

('oku 'i he konga lanu pulū 'eni 'o e foilá)

Fakakakato 'a e taimi ki he faito'o, 'a ia ko e **'aho 'e 5**.

'Oku lava ke ke folo ho'o 'ū fo'i'akau fakataha mo ha me'akaí pe 'ikai.

'Oua na'a tuku hono folo 'a e Paxlovid kae 'oua leva ke ke talanoa ki ho'o kautaha ki he mo'ui leleí, neongo 'o kapau 'oku ke ongo'i sai angé.

Fakahā ki ho'o kautaha ki he mo'ui leleí 'a e 'ū faito'o kotoa 'oku ke ngāue'akí

'Oku 'i ai mo ha 'ū faito'o kehé he 'ikai lava ke tuifio mo e Paxlovid pea 'i he taimi 'e folo fakataha aí 'oku lava ke ne fakatupu ai ha ngaahi nunu'a kovi faingata'a.

- Talaange ki ho'o toketā pe ko e toko taha hu'ivaí 'o kapau 'oku ke foló pe ki mui ni mai ha toe 'ū faito'o kehé, kau ai 'a e faito'o 'oku lava ke fakatau mai ta'e'oatu ha tohi mei he toketā, ngaahi vaitaminí mo e ngaahi faito'o ngaohi mei he 'akau faito'o (hangē ko 'ení, ko e St. John's Wort).
- 'Oua na'a ke kamata folo ha faito'o fo'ou 'o 'ikai tala ki ho'o kautaha ki he mo'ui leleí. 'E lava ke tala atu 'e ho'o kautaha ki he mo'ui leleí pe 'oku malu ke folo 'a e Paxlovid mo ha toe 'ū faito'o kehé.

Kapau kuo ngalo ke foló

Kapau na'e ngalo ke folo **'i loto 'i he houa 'e 8** mei he taimi folo angamahení, folo leva 'i he vave taha 'i ho'o manatu'i pē.

Kapau e ngalo ke folo **'o laka hake 'i he houa 'e 8**, 'oua 'e toe folo iá, toki folo pē 'i he taimi folo angamaheni hokó.

'Oua 'e fakalahi 'a e folo 'o e Paxlovid koe'uhí ke fetongi'aki ha taimi na'e ngalo ai hono foló.

Ko e ngaahi nunu'a kovi faingata'a, tātānahá mo angamahení 'oku hiki atu ia 'i he peesi hono hokó

‘Oku ke feitamá pe feinga ke ma‘u ha pēpē?

Kapau ‘oku ke feitamá, pe fakakaukau ‘oku ke feitamá, pē palani ke ‘i ai ha pēpē, ‘oua na‘a ke folo ‘a e Paxlovid.

Kole fale‘i mei ho‘o toketā he ‘oku ‘ikai lelei ke ngāue‘aki ‘a e Paxlovid ‘i he taimi feitamá.

‘Oku totonu ke faka‘ehi‘ehi ‘a e kakai fefiné mei he feitamá (ie, ngāue‘aki ‘a e fakavahavahafanaú pe faka‘ehi‘ehi mei he ‘ekitivitī fakasekisualé) lolotonga ‘a hono folo ‘o e Paxlovid pea a‘u ki he ‘aho ‘e 7 hili ‘a e ‘osi ‘a e faito‘ó.

‘Oku fu‘u mahu‘inga ‘aupito ‘a e fakavahavahafanaú

Kapau oku ke ngāue‘aki ha fo‘i‘akau fakavahavahafanaú, ‘oku fiema‘u ‘a e tokanga makehe ia he ‘e lava pe ke uesia ‘e he Paxlovid ‘a e anga ‘enau ngāué.

Kapau ‘oku ke ‘i he ‘ekitivitī fakasekisualé, ‘oku totonu ke ke ngāue‘aki ‘a e konitomú pea pehē ki ho‘o fakavahavahafanau angamahení lolotonga ‘a ho‘o folo ‘a e Paxlovid pea ‘i ha ‘aho ‘e 7 hili e faito‘o.

Kole fale‘i ki ho‘o toketā pe toko taha hu‘ivaí.

‘Oku ke lolotonga fakahuhú?

‘Oku ‘ikai ke poupou‘i atu ‘a e fakahuhu he lolotonga ‘a e faito‘ó pea a‘u ki he ‘aho ‘e 7 hili ‘a e folo faka‘osi ‘o e Paxlovid.

Fakahā ki ho‘o kautaha ki he mo‘ui leleí ‘oku ke lolotonga fakahuhu KI MU‘A pea toki ngāue‘aki ‘a e faito‘o ko ‘ení.

Ki ha toe fakamatala lahi ange fekau‘aki mo Paxlovid, ‘a‘ahi ki he hn.org.nz/paxlovid

Ko e ‘ū faito‘o kotoa pē ‘oku ‘i ai hono ngaahi nunu‘a koví

‘Oku malava ke fakatupu ‘e he Paxlovid ‘a e ngaahi ola koví, neongo ‘e ‘ikai uesia ‘a e toko taha kotoa pē.

Ngaahi nunu‘a kovi angamahení

Ko e ngaahi me‘á ní ‘oku fa‘a tō ma‘ama‘a pē pea ‘e mole ‘iate ia pē pe ‘i he taimi ‘e ta‘ofi ai ‘a e faito‘ó. Fakahā ki ho‘o toketā ‘o kapau ‘oku fakatupu ‘e he ‘ū ola kovi ha ‘ū palopalemá pe ‘ikai ke mole atú:

- vai ‘a e tu‘umama‘ó (fakalele)
- puke (lua)
- ‘ū liliu ki ho‘o u‘á.

Ngaahi nunu‘a kovi faingata‘á, tātānahá

Fetu‘utaki ki ho‘o timi tokanga ki he mo‘ui leleí pe ki he **Healthline ‘i he 0800 611 116** ‘i he vave taha ‘o kapau te ke fakatokanga‘i ‘a e ngaahi nunu‘a kovi ko ‘ení pea ke fakahā kiate kinautolu ‘oku ke folo Paxlovid:

Ngaahi faka‘ilonga ‘oku kovi ki he sinó hangē ko e:

- veli ‘a e kilí
- fulula ‘a e laumatá pe takatakai ‘i he ongo matá, fōtungá, loungutú pe ‘eleló
- maha‘ihā‘i ‘a e fatafatá pea faingata‘a ‘a e mānavá.

Ngaahi faka‘ilonga ‘o e palopalema ‘o e ‘até hangē ko e:

- lanu engeenga ‘a e matá pe kilí
- langa pe mamahi ‘a e konga ki ‘olunga ‘o e keté.